

Ako myslieť kriticky

Základy umenia argumentovať

Kto sme? Čo sme?

- **Mgr. Ján Stankovič**
 - Učiteľ, manžel, hráč stolových aj doskových hier, milovník fantastiky
- **Alex Holovič**
 - Žiak tretieho ročníka Gymnázia Jána Baltazára Magina vo Vrbovom
 - Finalista Olympiády kritického myslenia
- **Anabela Bugárová**
 - Žiačka druhého ročníka Gymnázia Jána Baltazára Magina vo Vrbovom
 - 11. miesto spomedzi 2033 súťažiacich v prvom kole OKM

„Silné a hnevlivé slová ukazujú slabé argumenty.“

Viktor Hugo

Čo na dnes?

- Argumentácia
- Kritické myslenie
- Argumentačné chyby a fauly
- Ako sa neoklamať

Argument a argumentácia

- Umenie argumentovať: snaha presvedčiť niekoho o svojom názore
- Argumentácia je súčasť rétoriky - umenie správneho vyjadrovania
- Znalosť správnej argumentácie je nevyhnutná pre právo, diplomaciu, obchod, politiku = umenie kompromisov

Téza: Mačky sú lepší domáci maznáčikovia ako psy.

Časti argumentu

- Tvrdenie

- Vysvetlenie

- Dôkaz

Tvrdenie

- jednoduché zhrnutie hlavnej myšlienky argumentu.
- formulované ako zrozumiteľná a stručná veta, vďaka ktorej si poslucháč už na začiatku argumentu vie predstaviť, kam bude argument smerovať a čo sa bude snažiť dokázať.

Vysvetlenie

- najrozsiahlejšia časť argumentu a to práve preto, že podrobne vysvetľuje jeho logiku.
- Popisuje príčinnno-následkový reťazec javov, ktoré vedú k záveru.
- Pre nadobudnutie zvyku tvoriť k svojim tvrdeniam aj podrobné vysvetlenia je pomôckou zodpovedať si po každom výroku otázku „Prečo?“.

Show Me

The
Evidence

Dôkaz

- Znázorňuje, ako naše zatiaľ iba teoretické vysvetlenie funguje aj v realite.
- Jeho účelom je podporiť uveriteľnosť záverov, ktoré sme sa snažili vysvetliť v predchádzajúcej časti argumentu.
- Dôkazmi bývajú najrôznorodejšie typy dát, popis opakujúceho sa vzorca správania či analógie (obdobné javy).

Závery výskumu z University of Missouri z roku 2010 potvrdzujú, že základné školy, kde sú zavedené školské uniformy, zaznamenávajú nižší počet incidentov spojených s problémovým správaním svojich žiakov a žiačok ako školy, kde uniformná politika zavedená nie je.

Žiaci a žiačky základných škôl by mali povinne nosiť školské uniformy, pretože to zlepšuje ich správanie v škole a zvyšuje sústredenie sa na vyučovanie.

Zorad'te

Nosenie uniformy ovplyvňuje to, ako sa človek vníma a ako sa správa. Rôzne typy uniforiem sú spojené s rôznymi očakávaniami a typmi úloh, ktoré ich nositelia zohrávajú. Pohľad na školskú uniformu prirodzene vyvoláva myšlienku na školské prostredie a vzdelávanie, preto sa v momente jej nasadenia žiak alebo žiačka začína mentálne pripravovať na pobyt v škole a myšlienky na iné prostredie či aktivity ustupujú. Žiaci a žiačky celkom podvedome snažia naplňať, preto počas vyučovania menej vyrušujú a viac sa sústredia na predmet výučby

Žiaci a žiačky základných škôl by mali povinne nosiť školské uniformy, pretože to zlepšuje ich správanie v škole a zvyšuje sústredenie sa na vyučovanie.

Nosenie uniformy ovplyvňuje to, ako sa človek vníma a ako sa správa. Rôzne typy uniforiem sú spojené s rôznymi očakávaniami a typmi úloh, ktoré ich nositelia zohrávajú. Pohľad na školskú uniformu prirodzene vyvoláva myšlienku na školské prostredie a vzdelávanie, preto sa v momente jej nasadenia žiak alebo žiačka začína mentálne pripravovať na pobyt v škole a myšlienky na iné prostredie či aktivity ustupujú. Žiaci a žiačky celkom podvedome snažia naplňať, preto počas vyučovania menej vyrušujú a viac sa sústredia na predmet výučby

Záverový výskum z University of Missouri z roku 2010 potvrdzuje, že základné školy, kde sú zavedené školské uniformy, zaznamenávajú nižší počet incidentov spojených s problémovým správaním svojich žiakov a žiačok ako školy, kde uniformná politika zavedená nie je.

Vytvorte vlastné argumenty: Právo voliť by sa malo znížiť z 18 na 15 rokov.

- Tvrdenie
- Vysvetlenie
- Dôkaz

Ako odhaliť argumentačné chyby

- Slamený panák
- Vox populi
- Ad hominem
- Falošná dilema

Slamený panák

- Vytvorenie a zneužitie vlastnej skreslenej verzie súperovho argumentu
- A: „Obchod už máme zariadený nábytkom, doložený tovarom a pripravený na otvorenie, mali by sme teraz dať spraviť reklamné letáky.“
- B: „Ty by si nám len pridával práce! Žiadna z našich zamestnankýň na výrobu letákov už čas nemá, sú zavalené inými povinnosťami. Letáky skrátka nebudú.“

Ad hominem

- Na nete niekto napíše komentár, v ktorom vysvetľuje, prečo nesúhlasí s povinným očkovaním učiteľov a učiteliek. Iný človek mu na to odpíše: „Ty sa k tomu nemáš čo vyjadrovať, Ty analfabet z dediny, veď Ty si nevychodil ani prvý stupeň. Čo Ty vieš o školstve a čo je pre jeho fungovanie potrebné!“
- Očiernenie protivníka - namiesto argumentu útočíme na rečníka

Vox populi

- Vlaky by mali byť už navždy zadarmo, ved' si to pochvaľuje 70% ľudí.
- Argumentovanie a zdôvodňovanie, že väčšina má pravdu.

Falošná dilema

- Pokazilo sa nám auto. Buď kúpime nové, alebo ostaneme prikovaní doma. (Môžu opraviť staré či cestovať verejnou dopravou.)
- Rečník dáva na výber iba dve možnosti.

Zopár faktov na úvod

- 40,5% Slovákov a Sloveniek prehliada v rámci Facebook skupín dezinformácie a fake news,
- 55% mladých ľudí na Slovensku uviedlo, že sa v škole neučilo, ako na sociálnych sieťach rozlíšiť spoľahlivé informácie od tých skreslených
- iba 16% mladých ľudí si overuje získané informácie aj z iných zdrojov

Michal Blaško

29. 10. 2022 · 🌐

RUSI TRPIA ZA VOJNU A DOBRE IM TAK!

Zvyšovanie cien sa netýka len štátov Európskej únie. V Rusku kvôli sankciám zásadne stúpajú ceny bývania a elektriny. Najväčší problém je v Petrohrade, kde sa plnia ulice ľuďmi bez domova. Pozrite, ako to tam vyzerá. To majú za to, že zaútočili na Ukrajinu!

👍 Like

💬 Comment

➦ Share

👍😭😄 Anna a 893 ďalších

Write a comment...

Prečo je to
Photoshop?

Kritické myslenie

- Vedomá snaha o premýšľanie nad tým, prečo si myslím, čo si myslím, prečo verím informáciám, ktorým verím, a či nepodlieham rozumovým skresleniam.

**OVERENIE
FAKTOV CEZ GOOGLE**

JA

**HOAXY A
DEZINFORMÁCIE**

5 Otázok o mediálnej gramotnosti

- Kto je autor? (Je podpísaný? Má odborné znalosti na to, aby mohol o danej téme písať?)
- Čo je obsahom? (Čo je hlavnou myšlienkou správy?)
- Komu je informácia určená? (Na aké skupiny ľudí informácia cieľ?)
- Ako je formulovaná? (Ako sa snaží upútať pozornosť? Aké jazykové prostriedky používa?)
- Prečo bola vytvorená? (Kto má z toho prospech?)

Pomocníci proti hoaxom

- <https://www.google.com/>
- <https://toolbox.google.com/factcheck/explorer>
- <https://demagog.sk/>
- <https://konspiratori.sk/>
- <https://www.google.com/imghp?hl=EN>
- <https://www.checkbot.sk/>

Kde leží pravda?

Ak chcete
vedieť viac

- Gymnázium
Jána Baltazára Magina –
<https://www.gvrbove.sk>
- Olympiáda kritického myslenia
(OKM) - <https://www.okm.sk/>
- Slovenská debatná asociácia (SDA)
- <https://www.sda.sk/>

Telesná ako predmet by nemala by povinne
známkovaná pre všetkých.

- Vytvorte vlastné presvedčivé tvrdenia a vysvetlenia